

Stichting Landgoed Bredius Beleidsplan 2015-2020

Bestuur:

Mieke Lendfers (vz)

Hanny van der Heide (secr)

Jan Smallenbroek (pm)

Klaske van Hoeij

Bernt Feis

December 2014

Inleiding

Per 1 januari 2015 krijgt Stichting Landgoed Bredius het beheer over (een deel van) Landgoed Bredius. Dit beleidsplan geeft de richting aan, die de stichting voor het beheergebied wil gaan volgen.

Het eerste deel geeft achtergrondinformatie over het landgoed, zijn historie en zijn waarden. Het tweede deel bevat het eigenlijke beleidsplan. Voor wie bekend is met de achtergrondinformatie, kan dit tweede deel los daarvan worden gelezen.

Aan dit beleidsplan zijn toegevoegd het Groenbeheerplan van 20 oktober 2014 en het Ontwikkelingsplan van 9 december 2014. Dit zijn groeidocumenten die in de loop der tijd, door ervaring en nieuwe inzichten kunnen worden verfijnd of bijgesteld.

Inhoud

Landgoed Bredius

1. Historie	4
2. Waarden en Functies	5

Beleid

1. Missie	8
2. Visie	8
3. Beheergebied	8
4. Beheer en Ontwikkeling	8
4.1 Landschap	8
4.2 Cultuurhistorie	9
4.3 Natuur	9
4.4 Recreatie	9
4.5 Educatie	9
4.6 Maatschappelijk	9
4.7 Beeldkwaliteit	9
4.8 Huisregels	10
4.9 Evenementen	10
5. Exploitatie	11
6. Organisatie	11
7. PR en Marketing	12
8. Financiën	12
9. Groenbeheerplan en Ontwikkelingsplan	13
10. Jaarplan	13

Bijlagen

- Landgoed Bredius
- Beheergebied Stichting Landgoed Bredius per 01-01-2015
- Beheeronderdelen Stichting Landgoed Bredius en Gemeente Woerden per 01-01-2015
- Ontwikkelingsplan Stichting Landgoed Bredius 2015-2020
- Groenbeheerplan Stichting Landgoed Bredius 2015-2030

Landgoed Bredius

1. Historie

De oorsprong van Landgoed Bredius ligt in 1824 toen Jacobus Bredius, notaris en burgemeester van Woerden, enkele percelen kocht van steenfabrikanten.

Zijn zoon Cornelis bracht het landgoed tot bloei: een gemengd bedrijf met veeteelt en fruitteelt. Hij bouwde de hofstede Batenstein (1852) en villa Rijnoord (1863), waar hij ging wonen. Het slingerbos werd gebruikt als recreatief wandelbos voor de familie. Ook was er een bos van vermaak, ten oosten van de villa. Zoals gebruikelijk was er op het landgoed ook een moestuin. De exacte plek daarvan is niet bekend. Aannemelijk is, dat het ergens in de buurt van de hofstede was.

Na de dood van Cornelis in 1873 kwam het landgoed in handen van zijn zoons Jacobus en Arnoldus. Zij beheerden het gezamenlijk, maar woonden niet op het landgoed. Het dagelijks beheer werd gevoerd door de boeren Izak Bos, en later zijn zoon Teunis Bos, die tevens in de hofstede woonden. Bij de hofstede is een schuur, die in de loop der tijd is gebruikt als zomerhuis, varkensschuur en als wagenschuur. Daarnaast waren er enkele daglonerswoningen, waarvan er nog één bewaard is gebleven (aan de 's-Gravensloot). Arnoldus heeft de fruitteelt flink uitgebreid. Er kwamen meer hoogstamfruitbomen met appels en peren, een bessengaard en er werden frambozen, aardbeien en groenten geteeld.

In de periode 1906-1920 is door een zoon van Arnoldus, Cornelis J.A. Bredius, het landgoed verder uitgebreid, door de aankoop van omliggende percelen, waarna de fruitteelt zijn hoogtepunt bereikte. De laatste Bredius die op het landgoed woonde is Arnoldus Anthonie Bredius (1903-1982), een landbouwkundige en veehouder. Hij heeft van 1947 tot 1966 in de hofstede gewoond en het landgoed beheerd.

In het begin van de 50er jaren werd Arnoldus Anthonie geconfronteerd met plannen van de gemeente Woerden voor o.a. de aanleg van een weg en huizenbouw op zijn grondgebied. Hij en andere burgers hebben zich hiertegen heftig verzet, omdat zij het landgoed wilden behouden. Uiteindelijk is het landgoed in de periode 1964-1970 door de gemeente Woerden voor een deel onteigend en voor het andere deel aangekocht. Burgers, verenigd in de Kerngroep Bredius, hebben daarna met succes de plannen van de gemeente tegengehouden. Toch is aan de randen van het landgoed bebouwing opgerukt, met name met 't Oude Landt (zorgwoningen en seniorenwoningen) en, aangrenzend aan het landgoed, de woningen in De Veste. De laatste uitspraak is die van de Raad van State van 2011, waarin de uitbreidingsplannen van 't Oude Landt zijn beperkt tot maximaal 15 meter hoogte en de bouw van woningen aan de noordrand van het landgoed zijn beperkt tot maximaal 4 woningen.

Sinds 1970 is het landgoed openbaar toegankelijk.

In 2011 had het landgoed inmiddels veel van zijn oude luister verloren. Voor instandhouding van de waardevolle landschappelijke, cultuurhistorische en natuurelementen van het landgoed en een aangenaam gebruik door burgers en bezoekers, was herstel en beter onderhoud nodig.

Na de uitspraak van de Raad van State heeft de Kerngroep zich ervoor ingezet een burgerinitiatief op te richten om een plan te ontwikkelen voor herstel en verbetering van het landgoed. Met ondersteuning van de Koninklijke Nederlandse Heide Maatschappij (KNHM) en Arcadis is door dit burgerinitiatief een Visie opgesteld: Paradijs in de stad, een visie voor herstel en duurzaam beheer van het landgoed. Hierbij waren 14 belanghebbende organisaties en enkele burgers betrokken: Stichting Kerngroep Bredius, Dierenweide Kukeleboe, Brediusshonk, Stichting InBredius, IVN Woerden, KNNV Stichts-Hollandse Polderland, NME Woerden en Oudewater, Babylon, Eigenaar boerderij Batenstein, Camping Batenstein, Gereformeerde Gemeente, Abrona, Stichting Groene Hart, Stichting Hugo Kotestein, adviseur historisch groen, cultuurtechnisch adviseur en enkele betrokken burgers. In 2013 is deze visie uitgewerkt in een concreet onderhouds- en ontwikkelingsplan. Eind 2013 heeft de gemeente haar goedkeuring en medewerking aan de uitvoering ervan gegeven. Op 31-03-2014 is Stichting Landgoed Bredius opgericht, die per 01-01-

2015 het beheer van een groot deel van het landgoed overneemt van de gemeente Woerden. De Stichting werkt daarbij nauw samen met de betrokken organisaties en veel vrijwilligers, die zich allen inzetten voor verbetering en behoud van het landgoed voor de toekomst.

Landgoed Bredius heet eigenlijk Landgoed Batestein, naar de hofstede. De gemeente heeft het sinds 1970 echter Park Bredius genoemd. Met de naam Landgoed Bredius wordt het bijzondere en waardevolle karakter van het gebied in de naam teruggebracht.

*bijlage Landgoed Bredius

2. Waarden en functies

Landschap

Het landgoed bestaat uit een grote variatie aan deelgebieden, overlopend van een overwegend cultuurgebied in de zuidelijke helft tot een overwegend natuurgebied in de noordelijke helft. Het is een coulissenlandschap met zichtlijnen naar de aangrenzende gebieden: de historische Singel in het westen en het open weilandgebied in het noorden. Het landgoed is gelegen in het oude meandergebied van de Oude Rijn en vormt een overgang tussen het klei en zandgebied van deze rivier en de veenweidegebieden meer naar het noorden. Het is een groene long van Woerden en een stepping stone, een verbindende schakel, tussen andere groene gebieden in de omgeving: het historische landgoed Linschoten, het vijverbos in Harmelen en het bosgebied van Haarzuilens. De sloten en de bomenlanen geven het landgoed een typische structuur. De rode beuken in het stiltegebied en de atlasceders bij de vijver van de hofstede zijn eveneens opvallende en waardevolle elementen in het landgoed.

Cultuurhistorie

Het hele landgoed heeft grote cultuurhistorische waarde.

De hofstede, de schuur, villa Rijnoord met de theeoepel en de hekpijlers bij de Oostdam zijn Rijksmonument. Ook de tuin van villa Rijnoord, de boomgroep ten oosten van het hek bij de Oostdam en de strook tussen Singel en Rijnoordpad tot aan Babylon hebben monumentale status. De daglonerswoning is een gemeentelijk monument.

Naast deze monumenten zijn de hoogstamfruitboomgaarden, de natuurlijke graslanden in het noorden en het weiland in het oosten herkenbare elementen uit de bloeitijd van het landgoed in de 19^e eeuw. Ook het slingerbos met daarin een lusvormige eikenlaan stamt uit die tijd. In het verlengde hiervan is het uit de middeleeuwen stammende pad, dat oostelijk langs de hofstede naar het zuiden loopt en uitkwam op de Oudelandseweg, eveneens tot eikenlaan omgevormd.

De waterpartijen met legakkers zijn ontstaan door kleiafgravingen voor de pannenfabrieken aan het eind van de 18e eeuw. Een deel is later ontstaan, in de 20e eeuw, door zandwinning voor o.a. de begraafplaats aan de Meeuwenlaan.

De fruitbomen zijn oude perenrassen als Juttepeer, Gieser Wildeman en Beurré Hardy en oude appelrassen als Notarisappel, Schone van Boskoop, Sterappel en Bellefleur. De oudste exemplaren zijn 50 tot 70 jaar oud.

De hofstede is helaas in 2008 door brand verwoest en sindsdien niet herbouwd. Alleen de buitenmuren staan nog overeind.

Natuur

In het landgoed zijn bosachtige gebieden te vinden, natuurgraslanden en -bermen, weilanden, sloten en natuurvriendelijke oevers. In het hart ligt het stiltegebied, omringd door waterpartijen met legakkers.

Door de grote verscheidenheid aan elementen is er een rijke biodiversiteit.

De hoogstamboomgaarden zijn een belangrijke plek voor verschillende vogels als bosuil, grote bonte specht, groene specht en boomklevers. Ook nestelt er een roekenkolonie in het landgoed.

Vleermuizen gebruiken in de nachtelijke uren de boomstructuren als foerageer route. De holtes in bomen worden gebruikt om overdag in te slapen.

Langs de vele sloten is de ijsvogel regelmatig te zien. In de sloten en waterpartijen staan verschillende moeras- en waterplanten als zwanebloem, gele lis en gele plomp. De sloten zijn uitgelezen plekken voor kikkers en padden om hun eieren in af te zetten in het voorjaar. De rietkragen en de natuurvriendelijke oevers zijn een ideale plek voor verschillende libellen. In het stiltegebied ligt in het voorjaar een deken van sneeuwkllokjes en in de zomer bloeit er op enkele plekken de grote keverorchis. De hoogstamfruitbomen tonen in het voorjaar hun bloesem en leveren in het najaar peren en appels.

Tellingen in de laatste jaren hebben meer dan 200 soorten vogels opgeleverd, meer dan 200 soorten wilde planten, 12 soorten libellen en 9 soorten dagvlinders. Van 2011 t/m 2014 zijn er meer dan 200 soorten paddenstoelen geteld, waarvan er enkele op de rode lijst staan.

De bomen bestaan voornamelijk uit zomereiken, zwarte elzen, essen, linden en knotwilgen. Van de overige houtachtige gewassen vinden we er vooral inheemse struiken als hazelaar, wilde rozen, vlier en Cornus soorten. Een bijzondere plaats wordt ingenomen door 7 atlasceders, 3 rode beuken en de bomengroep bij ingang Oostdam. Deze laatste is als monumentaal aangemerkt.

Educatie

InBredius, het centrum voor Natuur en Milieu Educatie, is gevestigd in de schuur bij de hofstede. Van hieruit vinden diverse educatieve activiteiten in het landgoed plaats.

Naast InBredius ligt de educatieve tuin, die in 1983 door vrijwilligers is aangelegd.

NME Woerden en Oudewater is gevestigd in InBredius. In opdracht van gemeente Woerden verzorgt zij lespakketten en excursies voor basisscholen. Jaarlijks komen er circa 3000 schoolkinderen naar Landgoed Bredius voor milieu-educatie. Tevens regelt NME Woerden en Oudewater tentoonstellingen in de schuur en publieksactiviteiten als de Dag van het Park.

InBredius is tevens de uitvalsbasis voor activiteiten van IVN en KNNV. Diverse werkgroepen van deze organisaties inventariseren er de flora en fauna. Vrijwilligers van IVN en KNNV organiseren regelmatig lezingen en excursies voor belangstellenden en begeleiden educatieve activiteiten in het landgoed of assisteren erbij. IVN is tevens actief in het landgoed met de jeugdgroep De Buitenbanjers.

InBredius is elke woensdag- en zondagmiddag open voor publiek van 13.00 tot 16.00 uur. Je kunt er dan een kopje koffie of thee drinken, of een glaasje sap. Voor de kinderen is er dan meestal een activiteit.

Achter de schuur ligt Dierenweide Kukeleboe. Hier kunnen kinderen en volwassenen kennis nemen van het leven van geiten, schapen, varkens, konijnen, kippen en diverse andere vogels.

Dierenweide Kukeleboe is dagelijks geopend voor publiek van 10.00 tot 16.00 uur.

Naast villa Rijnoord is door de gemeente in 1991 een arboretum aangelegd. Een bomentuin, waarin met name bomen zijn te vinden, die groeien in Woerden en omgeving.

In de naaste omgeving van het landgoed ligt een school voor voortgezet onderwijs, die enkele malen per jaar met klassen het landgoed bezoekt voor lessen biologie of lichamelijke opvoeding.

Recreatie

Landgoed Bredius is (openbaar) toegankelijk van 06.00 tot 23.00 uur.

Het landgoed wordt vooral bezocht voor rust en ruimte, om te wandelen of te joggen, voor een bezoek aan het Educatief Centrum, om dieren te knuffelen bij de Dierenweide of om te spelen. Op het speelveld kan worden gevoetbald en er zijn 3 speelvoorzieningen. Bij het Brediusshonk is een jeu de boulesbaan.

Ten noorden van het arboretum ligt een gravelveld, dat eind jaren '60 is aangelegd als tijdelijke voorziening voor voetbalvereniging VEP. Na het vertrek van VEP is het incidenteel voor andere doeleinden gebruikt. Inmiddels ligt het er al jaren verlaten bij.

Hengelsportvereniging de Rijnlanden vist op twee daartoe aangewezen plaatsen in het landgoed.

Ruiters kunnen gebruik maken van de Thijsselaan langs de noordelijke rand van het landgoed.

In het landgoed zijn diverse wandelpaden. Daarnaast zijn er drie fietspaden.

Landgoed Bredius is aangesloten op het regionaal wandelnetwerk. Ook lopen de Grechtroute en twee klompenpaden door het landgoed. Langs de noordkant loopt het fietsknooppunten netwerk. Het landgoed viert feest op de Dag van het Park in mei en het Oogstfeest in september.

Maatschappelijk

Voor de natuurverenigingen IVN en KNNV is landgoed Bredius een belangrijk gebied om onderzoek te doen. Meer dan 30 jaar zijn vrijwilligers betrokken bij het landgoed. De werkgroep Landschapsbeheer van IVN verricht enkele dagen per jaar snoeiwerkzaamheden in het landgoed. Sinds 2012 is er ook een hoogstamfruitgroep, die voor deskundige snoei van de vele peren- en appelbomen zorg draagt. Deze twee groepen vrijwilligers plukken ook het fruit. De Educatieve tuin en Dierenweide Kukeleboe worden elk onderhouden door een vaste groep vrijwilligers. Bij Dierenweide Kukeleboe, in de Educatieve tuin, bij het opruimen van zwerfvuil en bij publieksactiviteiten zijn tevens mensen werkzaam met afstand tot de arbeidsmarkt.

In het landgoed ligt ook het Brediusshonk, het thuishonk voor Gehandicapten Vereniging Woerden en Omstreken. Het Brediusshonk heeft 4 zalen, waarvan één boogschietzaal. De andere zalen worden o.a. gebruikt voor rolstoeldansen, yoga, bridgen, vergaderingen en verhuur voor bijeenkomsten en besloten feesten van de GVWO of derden.

Aan de rand van het landgoed ligt jongerencentrum Babylon, dat twee muziekoefenruimtes en een muziekcafé ter beschikking stelt aan jongeren. Eénmaal per jaar is er een groot muziekfestijn, Babypop, met optredens van amateur popmuzikanten uit de omgeving, waaronder ook leerlingen van muziekschool Het Klooster. Vanuit Babylon wordt tevens jongerenwerk in de omgeving verricht in opdracht van gemeente Woerden.

Gemeente Woerden is eigenaar van landgoed Bredius en 3 gebouwen: InBredius, Brediusshonk en Babylon. De eigenaar van villa Rijnoord is Stichting Rijnoord, bestuurd door o.a. leden van de Brediusfamilie. De hofstede en de daggelderswoning zijn als woonhuis in particuliere handen. De hofstede is in 2008 door brand zwaar beschadigd en niet herbouwd. De daggelderswoning wordt bewoond.

Verder liggen aan de rand van het landgoed Woon- en logeerhuis Brediusshof van Abrona, Camping Batenstein, Zwembad Batenstein, Uitvaartcentrum De Laatste Eer, de Bethlehemkerk, seniorenwoningen Park Oudeland en seniorenverzorgingshuis 't Oude Landt. Voor al deze omwonende organisaties is behoud van het landgoed en een rustige sfeer van belang.

Met het burgerinitiatief uit 2012 is een groot samenwerkingsverband ontstaan tussen de diverse betrokken organisaties, dat is geformaliseerd door de oprichting van Stichting Landgoed Bredius op 31 maart 2014. Deze Stichting heeft in 2014 nauw samengewerkt met de gemeente over alle lopende beheerzaken en neemt per 01-01-2015 het beheer van het landgoed van de gemeente over. De samenwerking met de gemeente wordt daarbij, zij het op andere wijze, voortgezet.

Beleid

1. Missie

De stichting heeft tot doel:

-in standhouding en versterking van het specifieke karakter van Landgoed Bredius te Woerden, met haar landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden, voor huidige en toekomstige generaties.

-behoud en versterking van de functies van het landgoed: een plek van rust, educatie, recreatie en andere maatschappelijke functies.

2. Visie

De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door:

-duurzaam beheren en ontwikkelen van het landgoed, in overeenstemming met haar waarden en functies, sfeer en eigenheid, volgens een met de gemeente Woerden afgesloten beheerovereenkomst.

-samenbrengen en bundelen van krachten van de verschillende groepen die belang hebben en betrokken zijn bij het landgoed.

-al hetgeen met de doelstelling rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin van het woord.

Voor het behoud en bescherming in de toekomst is het van belang dat het landgoed bekend en geliefd wordt bij een groter deel van de inwoners van Woerden en omgeving en vooral ook bij jongere leeftijdsgroepen.

3. Beheergebied en beheeronderdelen

Het beheergebied per 01-01-2015 is aangegeven op de kaart Beheergebied Landgoed Bredius per 01-01-2015.

Voor een aantal beheertaken blijft de gemeente verantwoordelijk. De verdeling van taken is opgenomen in de bijlage Beheeronderdelen.

*bijlage Beheergebied Stichting Landgoed Bredius per 01-01-2015

*bijlage Beheeronderdelen Stichting Landgoed Bredius en gemeente Woerden per 01-01-2015

4. Beheer

Het beheerbeleid is gericht op duurzaam onderhoud en ontwikkeling van het landgoed. Beide aspecten zijn opgenomen in het hieronder beschreven beleid per aandachtsgebied.

4.1 Landschap

Uitgangspunten voor het beheerbeleid zijn: handhaven van functie als groene long, geen nieuwe bebouwing of uitbreiding van bebouwing in of rond het landgoed, tenzij in relatie tot en ter versterking van het landgoed en zijn waarden en functies en mits kleinschalig, zicht op bebouwing rond het landgoed wegnemen met beplanting, geen nieuwe verharding of uitbreiding van verharding, handhaven van de diversiteit van deelgebieden, zichtlijnen herstellen/handhaven, lijnstructuur handhaven en terug laten komen bij vernieuwingen (bijv. greppel in weiland, pad in moestuin, bomen bijplanten bij camping), handhaven en goed zichtbaar houden van

fruitboomgaarden, laanstructuren (eikenlaan-elzenlaan- knotwilgen), monumentale bomen bij de Oostdam, atlasceders en rode beuken.

4.2 Cultuurhistorie

Uitgangspunten voor het beheerbeleid zijn: bevorderen van de herbouw van de hofstede, handhaven schuur en daglonershuis, handhaven/herstellen pijlers en poort Oostdam, handhaven/herstellen hoogstam fruitboomgaarden, herstellen van de historische laan langs schuur en hofstede, handhaven/herstellen slingerbos en eikenlaan, handhaven monumentale bomen bij Oostdam, (beperkte) aanwezigheid van vee (schapen, jonge runderen).

4.3 Natuur

Uitgangspunten voor het beheerbeleid zijn: terugbrengen/vergroten biodiversiteit flora en fauna, beschermen kwetsbare gebieden en kwetsbare soorten, handhaven van natuurgebieden, waar mogelijk natuur inpassen in andere gebieden (o.a. in fruitboomgaarden, randen langs sloten, natuurspeelplek) daarbij rekening houdend met de specifieke landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken, bij snoeiwerk rekening houden met voldoende nest- en schuilgelegenheid voor dieren.

4.4 Recreatie

Uitgangspunten voor het beheerbeleid zijn: bewaren van rust en ruimte, handhaven/versterken van de kwaliteiten van het landgoed, verbeteren van de beeld- en gebruikskwaliteit (groen, meubilair, weinig gebruikte percelen, paden), handhaven Dierenweide, toevoegen van enkele nieuwe elementen voor kinderen-ouderen-bezoekers (speelelementen, ontmoetingsplaatsen, koffie/thee schenkerij, toiletvoorziening), vergroten levendigheid (moestuin, (beperkt) vee, vergroten bekendheid (informatieborden, digitale communicatie/informatie, publieksactiviteiten).

4.5 Educatie

Uitgangspunten zijn: behoud van educatie door NME en IVN, behoud Dierenweide, meer informatie verstrekken over het landgoed en zijn waarden, kennisoverdracht aan en kennisuitwisseling met burgers en organisaties in Woerden.

4.6 Maatschappelijk

Uitgangspunten zijn: bevorderen van de samenwerking tussen betrokken groepen, bevorderen van de samenwerking met omwonenden en de buurt, keuze voor duurzaam beheer: behoud en versterking van elementen in het landgoed/ versterking van de ecologie / keuze voor duurzame materialen, aanbieden van dagbesteding voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt (met diverse achtergrond), toevoegen van ontmoetingsplekken.

4.7 Beeldkwaliteit

Het minimale onderhoudsniveau en de minimale beeldkwaliteit zijn vastgelegd in de beheerovereenkomst met de gemeente. Dit is gebaseerd op het in de afgelopen decennia door de gemeente gehanteerde CROW C (CROW B voor parkmeubilair). De stichting streeft een hoger niveau na.

Het landgoed moet een aangename uitstraling hebben.

Voor de invulling van de beeldkwaliteit wordt onderscheid gemaakt naar overwegend cultuur in de zuidelijke helft tot meer natuur in de noordelijke helft.

In de zuidelijke helft wordt bijvoorbeeld een groot deel van het gras korter gehouden en worden dode bomen weggehaald. In de gesloten boomgaarden mag een enkele dode boom blijven staan als nest- of schuilplaats voor o.a. uilen en vleermuizen. In de noordelijke helft komt vooral lang gras voor en mag in de gesloten boomgaarden een aantal dode bomen blijven staan.

Het stiltegebied is een natuurgebied, waar omgevallen bomen mogen blijven liggen. De eikenlaan wordt als cultuurhistorisch element goed als laan zichtbaar gehouden.

In het hele landgoed zal steeds een afweging worden gemaakt tussen de aanwezige natuur-, cultuur- en landschappelijke waarden.

Het snoeien van bomen en struiken zal gefaseerd plaatsvinden, zodat kaalslag wordt vermeden. Op het landgoed wordt beperkt vee ingezet (schapen en jonge runderen). Hiermee wordt herinnerd aan de cultuurhistorische oorsprong van het gebied, de levendigheid in het landgoed bevordert en op maaikosten bespaard.

Het gravelveld wordt vervangen door een historische moestuin. De plannen hiervoor zijn in een vergevorderd stadium.

De speelweide, het arboretum en het braakliggende gebied aan de Thijsselaan (beoogde natuurspeelplek) zijn verwaarloosd en worden weinig of niet gebruikt. Voor verbetering hiervan zal een plan worden ontwikkeld.

De meubels zijn onderhevig aan vandalisme. Het is niet te voorkomen dat de sporen daarvan zichtbaar zijn in het landgoed (graffiti, vernieling). Het onderhoudsbeleid van de meubels wordt vastgesteld op basis van de ervaringen in de eerste twee jaar. De ondergronden van banken en picknickbanken worden hersteld. Brandnetels rond banken worden verwijderd.

De entrees worden beter herkenbaar en aantrekkelijker gemaakt. Bij drie hoofdingangen komt een informatiebord over het landgoed. Bij de overige ingangen zal het aantal borden worden beperkt door samenvoeging en vervanging. Enkele ingangen kunnen worden gesloten ter verhoging van de beslotenheid en veiligheid.

Zwerfvuil zal vaker worden verwijderd.

De paden, watergangen en beschoeiingen, bruggen en dammen worden onderhouden door de gemeente. De gemeente neemt wensen van de stichting waar mogelijk mee.

Voor de verlichting is Citytec verantwoordelijk. Het daarbij gehanteerde onderhoudsniveau is door de gemeente bepaald op CROW C. De stichting streeft naar betere verlichting, die bovendien minder belastend is voor flora en fauna.

4.8 Huisregels

In het landgoed gelden de volgende huisregels:

Toegang alleen van 06.00 tot 23.00 uur (liever: van zonsopgang tot zonsondergang)

Honden alleen op de paden, aangeliend en opruimplicht; los rennen van honden toegestaan op het honden uitrenveld

Gemotoriseerd verkeer niet toegestaan

Alcohol en drugs verboden

4.9 Evenementen

Een verzoek voor het organiseren en houden van een evenement in het landgoed kan worden ingediend bij het bestuur van de stichting. Na goedkeuring door het bestuur regelt de organiserende partij zelf de benodigde vergunningen van de gemeente.

Aan het houden van evenementen zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- a) Het evenement moet in overeenstemming zijn met de draagkracht van het landgoed; het mag de waarden van het landgoed niet aantasten.
- b) Het evenement moet een aantoonbaar plaatselijk of landelijk belang behartigen (cultureel, economisch, enz.).
- c) Er is geen betere alternatieve locatie te vinden.
- d) Het evenement levert geen schade op aan elementen van het landgoed (geluid, stank, afval, materiële schade door bijv. vernieling of overmatig of verkeerd gebruik) en verstoort geen vee of andere dieren in het landgoed (bijv. broedende vogels).
- e) Concerten en festivals zijn met het oog op het milieu (geluid, stank, afval) niet toegestaan.
- f) Een braderie, hobbymarkt, e.d. is niet uitgesloten, op voorwaarde dat het past binnen het landgoed en een relatie heeft met de streek (landschap, natuur milieu, agrarisch, e.d.).
- g) Het evenement duurt maximaal tot 22.00 uur.

5. Exploitatie

Het landgoed is openbaar en gratis toegankelijk. De voorzieningen zijn in principe ook gratis toegankelijk. Ook voor activiteiten, die door derden in het landgoed worden georganiseerd wordt op dit moment geen bijdrage van de organiserende partij voor het landgoed gevraagd (bijv. stadsgolf, lange tafels in het gras). Alleen voor excursies, knutselmiddagen en sommige activiteiten tijdens publieksbijeenkomsten wordt momenteel een bescheiden bijdrage gevraagd, voor kostendekking. Voor het onderhoud en beheer ontvangt de stichting van de gemeente een vaste vergoeding per jaar. Voor het overige is de stichting nu nog geheel afhankelijk van donaties, subsidies en sponsoring. Opbrengsten uit gebouwen komen ten goede aan de stichtingen die het in beheer hebben: InBredius, Jos Borsboomstichting (Brediushonk) en Babylon. Opbrengsten uit fruit en hout vervallen tot nu toe aan IVN, flessen sap aan vrijwilligers van IVN en aan InBredius, en een deel van het hooi aan Kukeleboe en eventueel een boer, als die een deel van het maai- en hooiwerk verricht. Opbrengsten uit evenementen (dag van het park, oogstfeest) zijn te verwaarlozen; de kosten en baten hiervan zijn voor NME, die de evenementen organiseert.

Over de (mogelijke) inkomsten uit het landgoed en te organiseren activiteiten, en de verdeling daarvan tussen de diverse organisaties, zal worden overlegd met de besturen van de aangesloten organisaties. Aan de hand daarvan zal een exploitatieplan worden opgesteld.

Een grote wens van de stichting en aangesloten organisaties is de herbouw van de hofstede en samenvoeging van hofstede, schuur, dierenweide en (evt.) Brediushonk op één erf. Dit gebied kan dan worden ingezet als een centraal punt in het landgoed met een bezoekerscentrum, kleine horeca met terras en een streekwinkel met eigen producten van het landgoed. Op het erf zijn tevens de dierenweide en één of twee spelelementen voor jonge kinderen. Voor dit nieuwe centrumgebied zou ook een nieuwe westingang, in het verlengde van de Van Kempensingel, moeten worden aangelegd. Met dit centrumplan wordt de aantrekkelijkheid van het landgoed voor bezoekers en gebruikers van het landgoed in grote mate verhoogd en bestaat de mogelijkheid voor bezoekers om langer in het landgoed te verblijven.

De stichting onderzoekt mogelijkheden om de hofstede in eigen beheer te exploiteren, zodat de eigenheid en sfeer van het landgoed gewaarborgd blijft.

6. Organisatie

De stichting bestaat uit een (onbezoldigd) bestuur van 5 tot 9 personen en werkgroepen van verschillende grootte en samenstelling. Het bestuur stelt het beleid vast. In elke werkgroep treedt een bestuurslid als voorzitter op om de richting en samenhang te waarborgen. De werkgroepen werken onderdelen van de opgestelde visie uit tot concrete plannen, leggen deze ter goedkeuring voor aan het bestuur en voeren het uit.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden in het landgoed zijn veel vrijwilligers betrokken. Hierbij wordt nauw samengewerkt met vrijwilligers van de aangesloten organisaties, m.n. de werkgroep Landschapsbeheer van IVN. Het deskundig snoeien van de fruitbomen is in 2012 gestart door een speciaal daarvoor opgerichte groep van vrijwilligers, die hiervoor een opleiding 'snoeien van hoogstamfruitbomen' hebben gevolgd.

De vrijwilligersgroepen worden aangestuurd door coördinatoren. In samenwerking met Abrona en ZorgLos worden mensen met afstand tot de arbeidsmarkt betrokken bij de werkzaamheden in het landgoed.

Het aantal nieuwe vrijwilligers dat werkzaamheden verricht voor Landgoed Bredius is groeiende. Behalve individuele aanmeldingen zijn er ook aanmeldingen van groepen, zoals de Ronde Tafel en een groep vrijwilligers die ook werkzaamheden verricht voor natuurmonumenten. Het aantal vrijwilligers zal verder worden uitgebreid.

De educatieve tuin wordt beheerd door IVN en onderhouden door een vaste groep vrijwilligers. NME en Dierenweide Kukeleboe hebben eigen vrijwilligers.

Afgelopen jaren hebben vrijwilligers van IVN delen van het fruit, fruitsap en snoeihout voor eigen gebruik mogen meenemen. Met de groei en verbreding van de organisatie en het aantal vrijwilligers zal hiervoor naar nieuwe afspraken moeten worden gekeken.

Vrijwilligers uit Woerden zijn aanvullend WA en ongevallen verzekerd via de vrijwilligersverzekering van de gemeente Woerden. Vrijwilligers van IVN zijn tevens aanvullend verzekerd via de vrijwilligersverzekering van IVN Landelijk. Overige verzekerings- en arbo-aspecten worden onderzocht.

Zaken betreffende vrijwilligers zullen worden opgenomen in het nog op te stellen vrijwilligersbeleid.

De samenwerking met de aangesloten organisaties op bestuurlijk niveau is groeiende en wordt geïntensiveerd. Ook is er goed overleg met de gemeente. Extra aandacht in het overleg tussen stichting en gemeente behoeft nog het omgaan met wensen van derden in het landgoed. Onderzocht zal worden hoe de bekendheid van de stichting als beheerder van landgoed Bredius bij de diverse afdelingen van de gemeentelijke organisatie kan worden verbeterd.

7. PR en Marketing

Bekendheid van het landgoed onder de inwoners en bedrijven van Woerden en omstreken is nodig voor het behoud van het landgoed in de toekomst en voor het werven van middelen voor herstel en ontwikkeling van het landgoed.

Informatie wordt verstrekt via de website, facebook, twitter en de lokale pers. Vrienden van het landgoed worden ook bereikt via mailings. Omwonenden worden daarnaast bereikt via huis aan huis verspreiding van flyers.

In de website wordt een winkelmodule met betalingsfaciliteit opgenomen. In deze winkel worden producten van het landgoed verkocht en de mogelijkheid geboden voor een donatie of sponsoring. De zichtbaarheid van het landgoed en de plannen van de stichting zal worden vergroot door het plaatsen van informatieborden in het landgoed, gebruik van promotiemateriaal en de aanwezigheid van vertegenwoordigers van de stichting bij geselecteerde bijeenkomsten en activiteiten in Woerden. De contacten met de pers zullen worden geïntensiveerd.

Voor het werven van donaties en sponsoring wordt mogelijk gebruik gemaakt van crowdfunding. Aan sponsors kan ook een tegenprestatie worden aangeboden. Dit moet nog worden uitgewerkt.

De stichting heeft nog weinig contacten met het bedrijfsleven in Woerden. De komende tijd zal hier extra aandacht aan worden gegeven. Ook zullen de contacten met de diverse fracties in de gemeenteraad worden aangehaald.

Een marketing- en communicatieplan wordt nader uitgewerkt.

8. Financiën

Voor het reguliere beheer ontvangt de stichting jaarlijks een vergoeding van de gemeente.

Voor de ontwikkelingsplannen moet de stichting zelf de benodigde middelen verwerven. Mogelijke bronnen hiervoor zijn subsidies, fondsen, donaties en sponsoring. De gemeente ondersteunt de ontwikkelingsplannen met een bijdrage van 25% van de ontwikkelingskosten.

Het onderhoud van nieuwe, ontwikkelde elementen moet worden gefinancierd uit exploitatie van het landgoed.

9. Groenbeheerplan en Ontwikkelingsplan

Het beleid m.b.t. groenbeheer is nader uitgewerkt in het groenbeheerplan.
De ontwikkelingsvisie is weergegeven in het ontwikkelingsplan.
Beide plannen zijn als bijlage bijgevoegd.

*bijlage Groenbeheerplan Stichting Landgoed Bredius 2015-2030

*bijlage Ontwikkelingsplan Stichting Landgoed Bredius 2015-2020

10. Jaarplan

Jaarlijks zal door het bestuur van de stichting voor het komende jaar een jaarplan met begroting worden opgesteld. Leidraad voor het jaarplan is dit beleidsplan, het groenbeheerplan en het ontwikkelingsplan.

Verantwoording wordt jaarlijks afgelegd met een jaarverslag en een jaarrekening.